

زیست بوم

ماجرای ضایعاتی‌هایی که وجودشان غیر قانونی است

هیولای ضایعات تهدید جدی برای همدان

شهرداری‌های همدان و مریانج چه کاره‌اند؟! دادستان کجاست!

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم – طاهره ترابی‌مهوش، درگفت‌وگو با یک کارشناس محیط زیست و نیز دهیار روستای انصارالامام مشخص شد ۲۵۰ تا ۳۰۰ واحد ضایعاتی مستقر در این روستا به‌دلیل افزایش قارچ‌گونه، جمع‌آوری و بازیافت ضایعات به‌صورت غیرقانونی، قرار گرفتن در حریم شهر همدان و مریانج، آلوده کردن آب منطقه به‌دلیل تولید گرانول حاصل از شست‌وشو و آسیاب کردن ضایعات پلاستیکی و آسیاب پسماندهای بیمارستانی خطرناک با دیگر مواد، تهدید جدی برای همدان به‌حساب می‌آیند.

تابلوی‌های حریم راه را از جا درمی‌آورند، تانکرهای آب کهنه، پوسترها و بنرها می‌برند، هرچه در فضای روستا پیدا می‌شود را اسقاط می‌کنند، هر وسیله‌ای را تبدیل به آهن‌پاره می‌کنند، سیم‌های برق، لوله و غیره را از هر جایی که بتوانند برمی‌دارند و همه را به حاشیه جاده پیکجه (انصارالامام) می‌برند، بی‌صدا دور و اطراف شهر می‌چرخند و هر چیزی که می‌بینند توجهشان جلب می‌شود! ضایعاتی‌ها عامل عمده‌ای برای ناامنی‌ها، مزاحمت‌ها، از بین رفتن اموال عمومی و محیط زیست هستند. افرادی که در حوزه مراکز ضایعات فعالیت دارند به چند دسته تقسیم می‌شوند؛ عده‌ای که معروف به زباله‌گرد و از افشار ضعیف جامعه هستند که با تفکیک و جمع‌آوری زباله و فروش آن‌ها به مراکز ضایعات، ارتزاق می‌کنند.

عده‌ای دیگر با خرید ضایعات و وسایل اسقاطی از مردم، آن را به فروش می‌رسانند و ارتزاق می‌کنند که همین افراد، در جاده منتهی به روستای انصارالامام همدان، تبدیل به معضل بزرگی در شهرستان همدان شده‌اند؛ به گونه‌ای که به‌دلیل فراهم بودن این مأمَن وسیع، هیچ پارکی در سطح این شهرستان از دست این افراد در امان نیست، چه بسیار وسایل مجهزی که شهرداری در پارک‌ها به‌منظور تجهیز مبلمان شهری نصب کرده اما مورد تعرض سارقان و معاندان قرار گرفته و به این شکل منتقل می‌شود.

جالب این است که برخلاف تصور عموم، از فروش ضایعات به‌ویژه در زمینه آهن قراضه و آهن‌پاره، سودهای کلانی به‌دست می‌آید. تا آن‌ها دقت کرده‌اید که در طول هفته حداقل چند خبر سرقت از سیم‌های برق منتشر می‌شود؟ حال آنکه یکی از مراکز خریدار این سیم‌های برق، ضایعاتی‌ها هستند. از این رو، در صورتی که این مشاغل ساماندهی نشوند، اموال مردم، اموال عمومی، محیط زیست و طبیعت این روستا همچنان در معرض سرقت و خسارت قرار دارد چراکه این واحدها کار بازیافت ضایعاتی همچون نان خشک، آهن‌آلات و پلاستیک را انجام می‌دهند که البته این کار بازیافت به معنای واقعی نیست بلکه فقط کار

جداسازی، خرید و فروش ضایعات را بر عهده دارند.

بر این اساس با توجه به اهمیت موضوع برآن شدیم تا دراین‌باره گفت‌وگویی را با حمید رمضانی، دهیار روستای انصارالامام و یکی از کارشناسان محیط زیست که نام وی در نزد ما محفوظ است ترتیب دهیم که در ادامه می‌خوانید:

یک فعال محیط زیستی با بیان اینکه کارگاه‌های جمع‌آوری و بازیافت ضایعات از چند سال گذشته به‌طور غیر قانونی و بدون دریافت مجوزهای لازم در مسیر روستای انصارالامام، در نقطه‌ای که هم در حریم شهر همدان و هم در حریم شهر مریانج قرار دارد فعالیت خود را آغاز کرده‌اند گفت: دردناک‌تر اینکه در بدو امر فعالیت این واحدها محدود به یک کوچه شد اما طی این سال‌ها تعداد آن‌ها به سرعت در حال افزایش هستند به نحوی که به‌صورت قارچ‌گونه هر روز شاهد سربزآوردن یک واحد ضایعاتی هستیم.

وی ادامه داد: شمار زیادی از واحدهای جمع‌آوری و بازیافت، اقدام به تفکیک ضایعات شامل پلاستیک، کاغذ، فلز و شیشه و دیوی آن‌ها در بیرون کارگاه و در حریم راه می‌کنند. وی با اشاره به اینکه این اقدام نهنتها چشم‌اندازی نامناسب و آلودگی بصری ایجاد کرده بلکه باعث افزایش بروز سوانح جاده‌ای می‌شود تشریح کرد: مسئله مهم‌تر اینکه پلاستیک‌های موجود در ضایعات با ورزش باد در

محیط اطراف پراکنده شده و آلودگی را در سطح وسیعی از منطقه گسترش می‌دهد.

این کارشناس حوزه حفاظت از محیط زیست با بیان اینکه طبق پایش‌های صورت‌گرفته از ۲۵۰ واحد ضایعاتی، بین ۱۶ تا ۱۷ واحد اقدام به شست‌وشو و آسیاب کردن ضایعات پلاستیکی و تولید گرانول می‌کنند گفت: این مهم در آلودگی آب منطقه به‌دلیل داشتن پساب، تأثیرگذار بوده است.

وی تأکید کرد: متأسفانه گاهی شاهد آن هستیم که پسماندهای بیمارستانی خطرناک نیز وارد ضایعاتی‌ها شده و در همین محل آسیاب و بعد با مواد سنگین شسته می‌شوند. این کارشناس محیط زیست با اشاره به اینکه به تخلیه فاضلاب در زمین‌های آلودگی شدید آب و خاک فراهم شده و تجمع جانوران و حشرات مودی را در پی خواهد داشت تأکید کرد؛ با توجه به قرار گرفتن این منطقه در حریم دو شهر همدان و مریانج، هرگونه ساخت و ساز غیرمجاز در این حریم تخلف به‌شمار می‌رود و می‌بایست با متخلفان طبق مقررات رفتار شود اما آلودگی که پیداست متأسفانه شهرداری مربوطه تأثیرگذاری و پیگیری لازم را در این زمینه نداشته است.

وی با اشاره به اینکه عدم نظارت بهداشتی بر فعالیت کارکنان این واحدها، منجر به انتقال آلودگی و بیماری به‌صورت زنجیره‌ای می‌شود، تشریح کرد: به‌دلیل آنکه این واحدها به‌صورت غیرمجاز فعالیت می‌کنند، به لحاظ بهداشت

محیط و بهداشت کار نظارتی بر آن‌ها اعمال نمی‌شود.

دهیار روستای انصارالامام نیز با بیان اینکه این کارشناس حوزه حفاظت از محیط زیست با بیان اینکه طبق پایش‌های صورت‌گرفته از ۲۵۰ واحد ضایعاتی، بین ۱۶ تا ۱۷ واحد اقدام به شست‌وشو و آسیاب کردن ضایعات پلاستیکی و تولید گرانول می‌کنند گفت: این مهم در آلودگی آب منطقه به‌وجود آمده ناشی از پسماند و زباله‌هایی که منجر به ۳۰۰ واحد ضایعاتی شده، گلايه داشته و معترضانه به فرمانداری همدان و شهرداری مراجعه کرده‌اند اما تاکنون برای این معضل چاره‌ای اندیشیده نشده، گفت: از آلودگی و انتشار گازهای خطرناک این واحدها که برای جداسازی فلزات از ضایعاتی می‌سوزانیم بگذریم، بی‌توجهی مسئولان نسبت به تخریب و از بین رفتن زمین‌های کشاورزی این منطقه، دادستان دیگری است که متأسفانه به آن توجه نمی‌شود.

حمید رمضانی با بیان اینکه در حال حاضر همدان و شهرداری مراجعه کرده‌اند اما تاکنون قصد خالص کردن ضایعات و کسب سود بیشتر اما به قیمت آلوده کردن آب و خاک هوای روستا و بیمار کردن شهروندان، انجام می‌شود. طبق قوانین محکونی زیستی و حفاظت از حریم شهرها، مراکز خرید و فروش ضایعات جایی در بین مناطق مسکونی ندارند اما این روزها با اهالی روستای انصارالامام همسایه شده‌اند و نمی‌توانند اهالی نفس راحتی بکشند. حال سؤال این است که شهرداری همدان و مریانج، دستگاه قضا و به طور خاص دادستان محترم به‌عنوان مدعی العموم که برای جابه‌جایی یک آجر در مناطق مسکونی به‌درستی کار گروه‌هایی همچون پلیس ساختمان و نیروی انتظامی ورود می‌کنند، چرا و چگونه اجازه افزایش ساخت و ساز گازراه‌ای ضایعاتی را آن‌هم به‌صورت قارچ‌گونه و بی‌مجاز می‌دهند؟ چطور ممکن است آلودگی آب و خاک و هوای یک شهر را نادیده بگیرند؟

برای حفاظت از محیط زیست، مصرف‌کننده سبز باشیم

سعی در انجام اقداماتی در این زمینه نداشته‌اند. به‌تازگی این مفهوم در حال وارد شدن به برنامه‌های آموزشی حوزه‌های دولتی است. به‌عنوان نمونه در حوزه دهیاری‌ها، شهرداری‌ها، سازمان محیط زیست یا صداسیما در برنامه‌های آموزشی به این مفهوم اشاره می‌شود. مفهوم پسماند صفر یک فعالیت و فرآیند کاملاً شخصی و شهروندی و دارای اصول، قواعد و راهکارهایی است. به گفته محمد الموتی؛ دبیر شبکه‌های مردم‌نهاد محیط زیست و منابع طبیعی کشور ۱۰۰ درصد صفر شدن میزان پسماندها را مقداری دور از ذهن و واقعیت است اما می‌توان با ترفندهای و اصلاح رفتارهایی تولید پسماند را نزدیک به صفر رساند.

درحال حاضر در دنیا هیچ نمونه منحصر به‌فردی نداریم که بتوانیم صفر مطلق پسماند را از آن برداشت کنیم البته به‌صورت مقطعی اقداماتی انجام شده اما برای رسیدن به مرحله پسماند صفر رفتار شهروندی یا تغییر در سبک زندگی شهروندان و روستاییان به‌تنهایی نمی‌تواند کمک‌کننده باشد بلکه به مجموعه‌ای از فرآیندهای نیاز داریم برای اینکه به پسماند صفر یا پسماند نزدیک به صفر برسیم. در صورت رعایت سبک زندگی پسماند صفر راهی نداریم جز خودداری از خرید اقلام یا خرید در مدل‌های مختلفی که پسماند نداشته باشد اما در نهایت در جایی نیازمند خرید یا بسته‌بندی‌های دارای پسماند خواهیم شد. تولید نیز باید به سمتی برود که بسته‌بندی‌ها، تجدیدپذیر و قابل بازگشت به طبیعت باشند. با این روش مقداری به پسماند صفر نزدیک خواهیم شد.

دبیر شبکه‌های مردم‌نهاد محیط زیست و منابع طبیعی کشور اظهار می‌کند: اگر در سیستم دولتی در حوزه ارائه آموزش‌ها و مشق‌وها بیشتر کار کنیم، به نتایج بهتری در زمینه کاهش تولید پسماند می‌رسیم اما اگر بعضی از واحدها به‌تنهایی در جهت رعایت اصول سبک زندگی پسماند صفر تلاش کنند،

وی با تأکید بر اینکه شیرابه‌های زباله این کارگاه‌ها موجب از بین رفتن محصولات کشاورزی اهالی شده؛ کشاورزان انصارالامام که روزی محصولاتشان زیانزد بود حالا با مشکلات اقتصادی زیادی مواجه‌اند به طوری که سیب‌زمینی این منطقه را دیگر کسی نمی‌خرد گفت: علاوه بر اینکه تعدادی از واحدها اقدام به حفر چاه غیر مجاز کرده بودند که با پیگیری‌های لازم توانسیم هفت تا هشت فقره چاه را پر کنیم اما پس از مدتی بازهم این اتفاق می‌افتد. وی با اعتراض به عملکرد برخی ارگان‌های ناظر بر حفر چاه غیرمجاز در استان افزود: هرساله در فصل پاییز برخی ادارات تمام زور خود را در پرکردن چاه‌های کشاورزان می‌گذارند به بهانه اینکه غیر مجازاند اما برای چاه‌هایی با عمق آن چنانی این کارگاه‌ها نظارتی وجود دارد. این دهیار با اشاره به آسیب‌های اجتماعی همچون سرقت اموال عمومی، فروش مواد مخدر و بی‌اخلاقی‌ها در پی حضور ضایعاتی‌ها در منطقه گفت: وجود بی‌شمار سگ و موش، این روزها به امری جدایی‌ناپذیر از زندگی روستایی ما بدل شده است.

مع‌الوصف چنانکه گفته شد این روزها بسیاری از گازراه‌ها مسیر روستای انصارالامام به مراکز دیو، خرید و فروش و جداسازی ضایعات تبدیل شده‌اند که مدیریت آن‌ها نیز عمدتاً به دست افرادی است که آسیابش و آرمش اهالی روستا پراشان محلی از اعراب ندارد و تنها به دنبال کسب منفعت بیشتر هستند.

درواقع افراط سودجو به قصد کسب ارزش افزوده ناشی از فروش آهن قراضه، به‌صورت غیرمجاز و به دور از چشم دستگاه‌های نظارتی به داخل اراضی کشاورزی این روستا رخنه کرده‌اند تا آسیابش را از شهروندان سلب کنند. سوزاندن ضایعات و خردن کردن پلاستیک هم یکی دیگر از تخلفات این واحدها است که به قصد خالص کردن ضایعات و کسب سود بیشتر اما به قیمت آلوده کردن آب و خاک هوای روستا و بیمار کردن شهروندان، انجام می‌شود.

طبق قوانین محکونی زیستی و حفاظت از حریم شهرها، مراکز خرید و فروش ضایعات جایی در بین مناطق مسکونی ندارند اما این روزها با اهالی روستای انصارالامام همسایه شده‌اند و نمی‌توانند اهالی نفس راحتی بکشند. حال سؤال این است که شهرداری همدان و مریانج، دستگاه قضا و به طور خاص دادستان محترم به‌عنوان مدعی العموم که برای جابه‌جایی یک آجر در مناطق مسکونی به‌درستی کار گروه‌هایی همچون پلیس ساختمان و نیروی انتظامی ورود می‌کنند، چرا و چگونه اجازه افزایش ساخت و ساز گازراه‌ای ضایعاتی را آن‌هم به‌صورت قارچ‌گونه و بی‌مجاز می‌دهند؟ چطور ممکن است آلودگی آب و خاک و هوای یک شهر را نادیده بگیرند؟

به نتیجه مطلوب نخواهیم رسید بنابراین لازم است از تولیدکننده تا مصرف‌کننده در این جهت تلاش کنند.

الموتی مهم‌ترین زیرساخت برای سبک زندگی پسماند صفر را وجود زیرساخت فرهنگی می‌داند و می‌گوید: معمولاً افراد اغلب به زیرساخت فیزیکال توجه می‌کنند اما فرهنگ‌یابی دارای اهمیت بالاتری است. فرهنگ‌یابی به معنای پیدا کردن مجموعه‌ها و بسته‌های فرهنگی و هنجاری در میان زندگی مردم ایران یا مردمی درنقاطی از جهان است که توانسته‌اند در این حوزه موفق باشند. پیدا کردن و ترویج چنین فرهنگی مرحله اول است. ابتدا باید بتوانیم در کنار سایر اقدامات و بخش‌های تولید، صنعت و خدمات دولت، شهروند ایرانی را دارای انگیزه کنیم که خود به‌صورت فردی به سمت سبک زندگی پسماند نزدیک به صفر بروند. پس از ایجاد زیرساخت فرهنگی باید تجهیزات خود را به‌روز کنیم.

دولت می‌تواند با هزینه کمتر مشوق‌هایی را در نظر بگیرد که وقتی شهروندی به‌صورت شخصی سبک الگوی زندگی پسماند صفر یا نزدیک به صفر را پیگیری می‌کند، دارای انگیزه شود و این انگیزه را نیز ترویج کند؛ به عبارتی با دریافت امتیاز اجتماعی برای داشتن زندگی سالم، اعتبار اجتماعی نیز دریافت کند. تشویق برای این افراد را لزوماً به‌صورت مادی یا پول نیست حتی در ازای تحویل پسماند. دریافت بلیت اتوبوس نوعی تشویق است که در دنیا امری عادی است.

به گزارش ایسنا، به‌نظر می‌رسد ابتدا مسئولان سپس مردم هرکدام در حد توان و اختیاراتی که دارند باید در حوزه مدیریت پسماند اقداماتی انجام دهند. با استفاده از محصولات سبز و تجدیدپذیر که کمترین آسیب را به محیط زیست وارد می‌کنند، می‌توانیم به حجم عظیم پسماند شهری به آن وارد می‌کنند، جلوگیری کنیم.

- یکشنبه ۱۳ آذر ۱۴۰۱**
- سال سیزدهم ■ شماره ۲۴۵۸**

خبر

مدیرکل دفتر مشارکت مردمی و مسئولیت اجتماعی عنوان کرد:

«مدیریت اجتماعی پسماند»

راه ساماندهی «طلاي کثیف»

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم؛ مدیرکل دفتر مشارکت مردمی و مسئولیت اجتماعی با اشاره به هزینه‌های مالی و آسیب‌های زیست‌محیطی پسماند در طبیعت گفت: هرکجا که محیط زیست را با تفکر اقتصادی اداره کنیم و نفع جوامع و مردم را در نظر بگیریم موفق می‌شویم. منظور از جنبه اقتصادی، پرداخت ریالی نیست بلکه منافع جمعی به لحاظ بهداشتی، اجتماعی، فرهنگی و بخشی هم مالی است که مردم وارد عمل شوند.

مسئله پسماند به یک معضل بزرگ تبدیل شده است که به اشکال گوناگون آسیب‌های خود را به رخ می‌کشد. در برخی مناطق به‌صورت شیرابه و آلودگی دریایی و در برخی مناطق نیز به صورت آلودگی هوا و تولید گازهای گلخانه‌ای خود را نشان می‌دهد که تأثیر بسیار بالایی در سلامت محیط زیست و تمام جانداران دارد.

سید ابوالقاسم موسوی از پسماند به‌عنوان یک مسئله مهم برای تشک‌ل‌های مردم‌نهاد و فعالان محیط زیست و... نام برد و اظهار کرد: موضوع پسماند متولیانیه همچون شهرداری‌ها و دهیاری‌ها دارد که آن‌ها را از شهرها و روستاها جمع‌آوری و به مراکز دفن و بازیافت منتقل می‌کنند.

وی ادامه داد: مسئله نگران‌کننده برای سازمان حفاظت محیط زیست این است که برخی مراکز دفن زباله دیگر کنجایش و ظرفیت حجم زیاد زباله و پسماند را ندارد بنابراین نیاز است که مردم نیز در زمینه کاهش تولید زباله کوشا باشند و تولیدکنندگان نیز به‌گونه‌ای عمل کنند که کاهش حجم پسماند از ابتدا در تولید سپس توسط مصرف‌کننده را در پی داشته باشد.

مدیرکل دفتر مشارکت مردمی و مسئولیت اجتماعی سازمان حفاظت محیط زیست با بیان اینکه از جمله اقدامات این سازمان ارائه آموزش‌های مختلف از طریق تشکل‌ها و یا به‌طور مستقیم به مردم در زمینه کاهش پسماند است، گفت: همه ایرانیان نسبت به‌چگونگی تفکیک زباله از مبدا و اثرات منفی انباشت این زباله‌ها همچون تولید شیرابه، ایجا آلودگی هوا، آلودگی دریایی و... آگاهی دارند.

موسوی افزود: دو تشکل برای مدیریت اجتماعی پسماند اقدامات مهمی انجام دادند و اقداماتی را در دو روستای داراب کلا و دلیر استان مازندران کردند که تأثیرات خوبی داشت. زندگی روستایی نیز مشابه زندگی شهری شده است و سطل‌های بزرگ زباله در نقاط مختلف وجود دارد و همه زباله‌های مختلف را در آن‌ها رها می‌کنند و فکر نمی‌کنند که جمع‌آوری آن‌ها چه هزینه‌ای را به شهر یا روستا تحمیل می‌کند و چندان توجهی به هزینه‌های محیط زیستی که در محل دیو وجود دارد هم نمی‌کنند.

وی ادامه داد: این تشکل‌ها به مردم این دو روستا، آموزش‌های لازم درباره آثار حجم بالای زباله‌ها دادند بنابراین سطل‌های بزرگ زباله از آن دو روستا جمع و به هر خانواده دو سطل مجزا برای زباله‌های خشک و تر داده شد.

وی افزود: زباله‌های تر در یک مزرعه اطراف روستا به کمپوست تبدیل و مرحله به مرحله آنالیز شد که می‌توان ادعا کرد یکی از بهترین کمپوست‌های کشور به‌دلیل وجود دارد. زباله‌های خشک نیز از مردم خریداری و آنان از منافع مادی جمع‌آوری زباله‌ها بهره‌مند می‌شوند.

مدیرکل دفتر مشارکت مردمی و مسئولیت اجتماعی سازمان حفاظت محیط زیست تأکید کرد: هرکجا که محیط زیست را با تفکر اقتصادی اداره کنیم و نفع جوامع و مردم را در نظر بگیریم، موفق می‌شویم. منظور از جنبه اقتصادی، پرداخت ریالی نیست بلکه منافع جمعی به لحاظ بهداشتی، اجتماعی، فرهنگی و بخشی هم مالی است که مردم وارد عمل شوند. موسوی ادامه داد: برای جمع‌آوری زباله‌های خشک، فروشگاه‌هایی در این مناطق تحت عنوان ماب (مدیریت اجتماعی پسماند) آماده شده است که امتیازها کلا دریافت می‌کنند.

وی با تأکید بر اینکه با برنامه‌ریزی و اقدامات انجام شده، ۷۰ درصد زباله‌های روستاهای داراب کلا و دلیر کاهش یافته است، اظهار کرد: در حالت عادی دهیاری باید برای حمل زباله‌های روستا روزانه یک نیسان آماده می‌کرد و آن‌ها را به محل دفن زباله انتقال دهد اما با این روش هر هشت روز یک بار این اتفاق می‌افتد و در این صورت نفع مستقیم به مدیریت روستا و شهر می‌رسد.

مدیرکل دفتر مشارکت مردمی و مسئولیت اجتماعی ادامه داد: ما در تلاش هستیم تا این مدل را به سایر استان‌های کشور همچون البرز و مازندران تسری دهیم بنابراین راه‌های روستا روزانه یک نیسان آماده می‌کرد و آن‌ها را به محل دفن زباله انتقال دهد اما با این روش هر هشت روز یک بار این اتفاق می‌افتد و در این صورت نفع مستقیم به مدیریت روستا و شهر می‌رسد.

مدیرکل دفتر مشارکت مردمی و مسئولیت اجتماعی ادامه داد: ما در تلاش هستیم تا این مدل را به سایر استان‌های کشور همچون البرز و مازندران تسری دهیم بنابراین راه‌ها و شهرداری‌ها که متولی هستند، اجرا شود.

فرد به‌طور متوسط سالانه ۶ برابر وزن خود زباله تولید می‌کند. متوسط سرانه زباله تولید شده در تهران ۳۲۰ کیلوگرم است. از سوی دیگر در حالی که سرانه تولید زباله در جهان حدود ۱۱۰ کیلوگرم در سال و سرانه روزانه در مقیاس جهانی ۲۵۰ تا ۳۰۰ گرم است، این رقم در ایران ۶۰۰ گرم و در شمال شهر تهران ۱۲۰۰ گرم است.

به گفته مدیرکل دفتر محیط زیست و خدمات شهری سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور روزانه ۴۵ هزار تن زباله در مناطق شهری و ۱۰ هزار تن در مناطق روستایی تولید می‌شود و متوسط سرانه تولید زباله هر نفر در شهر ۷۶۰ گرم و در روستاها ۴۸۵ گرم است. ۶۵ درصد از پسماندهای تولیدی تر و ۳۵ درصد آن خشک است و ۲۵ درصد از پسماندهای تولیدی پردازش به‌طور مستقیم دفن و ۱۰ درصد در مبدأ تفکیک می‌شوند.

هر ایرانی روزانه به‌طور میانگین سه کیسه پلاستیکی مصرف می‌کند که متوسط عمر استفاده از هر کیسه تنها ۱۲ دقیقه است، در حالی‌که برای حذف هر کدام از این کیسه‌ها از طبیعت زمان قابل توجهی نیاز است. علاوه بر این ظروف یک‌بار مصرف پلاستیکی، سفره‌های پلاستیکی، بسته‌بندی‌های پلاستیکی و غیره در کشور به مقادیر زیاد تولید شده‌اند که به دلیل تغییر سبک زندگی مردم در دهه‌های اخیر بسیار

^[1] *آمار و ارقام پسماند ایران چه می‌گویند؟ بر اساس آمار world Population Review (سازمانی که داده‌های آماری جمعیتی به‌روز را درباره تمامی کشورها ارائه می‌دهد) در سال ۲۰۲۱ ایران رتبه ۱۷ در تولید زباله را داشت همچنین به نقل از اطلس کلان‌شهر تهران هر